

ØVELSESVEJLEDNING

1. Aktivitet: Lær BørneTelefonen at kende
2. Aktivitet: Dilemmaer fra BørneTelefonen
3. Vores Fællesskabsplakat

1. AKTIVITET: LÆR BØRNETELEFONEN AT KENDE

Tid 20-30 minutter

Formål

Eleverne lærer BørneTelefonen at kende og bliver oplyst om, hvordan man kan kontakte BørneTelefonen.

Fremgangsmåde

- 1 Gå ind på bornsvilkar.dk/6klasse og tryk på knappen "Start undervisningsforløb".
- 2 Se filmen "BørneTelefonen - for alle børn og unge".
- 3 Inddel eleverne, så de sidder sammen med en makker.
Læs spørgsmålene op et ad gangen og lad dem snakke sammen et par minutter, før de svarer i plenum.
- 4 Spørgsmål:
 - Hvorfor tror I, det er svært for drengen at fortælle om sit problem til andre?
 - Hvorfor tror I, at drengen tøver med at ringe til BørneTelefonen?
 - Hvordan og hvornår kan man kontakte BørneTelefonen, og tror I, at det har en betydning for drengen, at man kan være anonym?
 - Hvordan har drengen det, efter han har talt med én fra BørneTelefonen?

2. AKTIVITET: DILEMMAER FRA BØRNETELEFONEN

Tid 45 minutter

Formål

Eleverne kommer med bud på og får viden om, hvad man kan gøre, når de selv eller deres klassekammerat oplever noget svært.

Fremgangsmåde

- 1 Inddel eleverne i mindre grupper.
Forklar dem, at de nu skal arbejde med nogle dilemmaer, som børn har kontaktet BørneTelefonen med.
- 2 Læs nu et dilemma op, og bed eleverne tale gruppevis om:
 - Hvorfor tror I, at barnet har kontaktet BørneTelefonen?
 - Hvad kan barnet selv gøre?
 - Hvad kan andre gøre (for at hjælpe)?
 - Hvor kan man få hjælp, hvis man selv oplever noget lignende?
- 3 Lad nu grupperne fortælle deres råd i plenum.
Du kan bruge spørgsmålene på de næste sider til at facilitere dialogen.

VÆR SÆRLIG OPMÆRKSOM PÅ

Dilemmaerne er udvalgte fortællinger, som børn i aldersgruppen har henvendt sig til BørneTelefonen med. Det er ikke sikkert, at alle dilemmaerne er relevante for din klasse. *Du kan frasortere eventuelle irrelevante dilemmaer.*

På BørneTelefonens side Børn Hjælper Børn kan eleverne gå ind og læse breve fra andre børn og give gode råd: bornetelefonen.dk/bornhjælperborn

Upopulær

Jeg har en ven i klassen, som er super populær og går i det nyeste tøj. Jeg er ikke populær og går ikke i de dyre mærker. Så vi er meget forskellige... vi ser hinanden meget i fritiden. Men i skolen føles det som om min ven ik rigtig vil kendes ved mig. Jeg vil bare gerne føle mig ønsket! HJÆLP, hvad skal jeg gøre?

Barn, 13 år**DILEMMA 1****Spørgsmål:**

- Hvorfor tror I, at barnet føler, at der er forskel på deres venskab, når de er i skole og uden for skolen?
- Kan I ud fra casen sige noget om, hvilke værdier der er vigtige i den klasse? Hvorfor er vennen så populær?
- Hvad synes I, er vigtige værdier i et klassefællesskab?

Tal gerne om:

At utrykke fællesskaber med snævre normer kan føre til udelukkelse og i sidste ende mobning i klassen. Du kan stille flere nysgerrige og åbne spørgsmål til klassen for at blive klogere på, hvordan klassefællesskabet er, og hvad man kan gøre for at gøre det mere trygt.

Eksempler på spørgsmål:

- Er vi nysgerrige på hinanden i vores klasse?
- Må vi have forskellige interesser i vores klasse?
- Skal vi mene det samme, eller må vi være uenige og kan stadig være gode venner?
- Hvornår har I sidst snakket med nogen fra klassen, som I ikke plejer at snakke med?
- Hvad kan vi gøre som klasse for at alle føler sig trygge i klassefællesskabet?

Må ikke få Snapchat

Mine forældre siger at jeg først må få Snapchat når jeg er 13 år men jeg vil virkelig gerne have det. Alle mine venner har Snapchat, og jeg føler mig udenfor klassen, men min mor siger at der er mennesker man ikke kender der kan skrive til en på Snapchat.

Barn, 11 år**DILEMMA 2****Spørgsmål:**

- Hvorfor tror I, det er vigtigt for vedkommende at have Snapchat?
- Hvad kan man gøre i klassen, så dem der fx ikke har Snapchat, ikke føler sig udenfor fællesskabet?

Tal gerne om:

Har vi en klassechat, og hvordan bruger vi klassechatten i vores klasse? Hvordan tror I, det føles at være udenfor de chatgrupper, der er i klassen? Hvordan er tonen i chatten?

Modtager grimme beskeder

Min ven modtager rigtig mange grimme beskeder online som: "Der er ingen der kan lide dig", "Du er en idiot som ingen kan lide" osv. Jeg ved at han ikke har fortalt hans forældre om det og har svært ved at snakke med andre om det – Hvordan kan jeg hjælpe ham?

Barn, 12 år

DILEMMA 3**Spørgsmål:**

- Hvordan tror I, at det føles når en, man ikke kender, skriver grimme ting til en?
- Er der forskel på at få ubehagelige beskeder fra en, man kender og en fremmed?

Tal gerne om:

At det er ubehageligt at blive skrevet grimt til, få onde kommentarer og blive mobbet online.

At børn har ret til et liv uden mobning Det er de voksnes ansvar at hjælpe med at forhindre mobning.

Hvordan man ved hjælp af privatindstillinger i forskellige apps kan sørge for, at fremmede ikke kan kontakte én.

Snap-grupper

Her for tiden har jeg opdaget, at der er rigtig mange hemmelige snap-grupper, som jeg ikke er med i, men som alle mine bedste venner er med i. Det går mig meget på, fordi når jeg så er sammen med dem, skriver de næsten kun i de der grupper eller fortæller mig om, hvad folk skriver derinde. Det gør mig lidt ked af det. Hvad skal jeg gøre?

Barn, 12 år

DILEMMA 4**Spørgsmål:**

- Hvordan føles det for barnet, at det ikke er med i Snapchat-grupperne?
- Hvad kan barnet gøre?
- Hvad kan klassen gøre, så alle fra klassen er med i de digitale klassefællesskaber?

Tal gerne om:

Hvad gør et digitalt fællesskab trygt og godt at være en del af?

Hvad gør et digital fællesskab utrygt at være en del af?

Er det nemmere at skrive negative ting om hinanden online? Hvis ja, hvorfor?

>> VÆR SÆRLIG OPMÆRKSOM PÅ

Digitale fællesskaber fylder tit rigtig meget for børn, og er ofte en forlængelse af de fysiske fællesskaber, som børnene er en del af. Derfor er det vigtigt at tale om det gode ved at være en del af et digitalt fællesskab, og også det, der kan være svært at navigere i.

Bliver drillet

Jeg har det ret svært, fordi mine venner driller mig med at jeg godt kan lide fodbold, og at jeg godt kan lide at game. De siger at det kan man ikke, når man er pige. Jeg ved ikke, hvad jeg skal sige til dem. Så hvad skal jeg gøre/sige?

Barn, 12 år

DILEMMA 5**Spørgsmål:**

- Hvad kan barnet gøre eller sige her?
- Hvad betyder det at være sig selv – og kan det nogle gange være svært?
- Hvordan kan vi være en klasse, hvor man kan være den, man er – uden at skulle leve op til bestemte kønsroller?

Tal gerne om:

At der i nogle fællesskaber kan være bestemte holdninger til, hvad man kan og må – kun baseret på køn. Her er det muligt at spørge ind til, om der er kønnede forventninger i klassen og hvilke.

Vær opmærksom på, at der kan sidde børn i klassen, som kan være ekstra sårbare i denne samtale. Stil derfor gerne mere overordnede spørgsmål som:

- Kender du nogen eksempler på normer – altså uskrevne regler – om køn?
- Har du nogensinde oplevet, at nogen sagde: "Det der er kun for piger" eller "det kan drenge ikke"? Hvordan føltes det?

Afrund gerne samtalen med en snak om, at selvom der findes kønnede forventninger, så er det vigtigt at huske, at vi alle har samme evner og skal have lige muligheder. Uanset køn skal man have mulighed for at opnå de samme ting og følge sine drømme og interesser.

3. VORES FÆLLESSKABSPLAKAT

Tid 45 minutter

Formål

Eleverne skal i fællesskab formulere, hvilke værdier og normer der er vigtige for et godt fællesskab i jeres klasse. Målet er at styrke tryghed, trivsel og sammenhold – både i det nuværende fællesskab og i det, de gerne vil skabe.

Materialer

- Den tilsendte Fællesskabsplakat
- En sprittusch

Fremgangsmåde

- 1 Opdeling i grupper**
Del eleverne op i mindre grupper på tre-fem personer.
- 2 Introduktion**
Fortæl eleverne, at de skal tale sammen om, hvad der gør deres klasse til et godt og rart sted at være. Der er ikke noget, der er "rigtigt" eller "forkert" – det handler om, hvad de synes er vigtigt i deres klassefællesskab.
- 3 Samtale i grupperne**
Giv grupperne 10–15 minutter til at drøfte følgende spørgsmål:
 - Hvad er et fællesskab?
 - Hvad er et godt fællesskab for dig?
 - Hvordan føles det at være i et utrygt fællesskab?
 - Hvordan føles det at være i et trygt fællesskab?
- 4 Find tre ord eller sætninger**
Hver gruppe skal finde tre ord eller helt korte sætninger, som beskriver det, de selv synes, er vigtigst i et godt fællesskab.

Eksempler (kan deles med eleverne som inspiration):

- * Vi kan godt være uenige og stadig være venner
- * Jeg vil gerne føle mig tryk, når jeg siger noget højt i klassen
- * Det er vigtigt at være nysgerrige og åbne overfor hinanden
- * Nysgerrighed – Forståelse – Respekt

5 Fælles opsamling ved fællesskabsplakaten

Hæng fællesskabsplakaten op. En repræsentant fra hver gruppe læser deres ord eller sætninger højt for resten af klassen og fortæller om ordene. Sammen bliver I enige om de ord, der er vigtigst for jeres klasse. Hvis der fx er mange, der har skrevet de samme ord, kommer det/de ord på plakaten.

Brug sprittuschen til at skrive ordene på plakaten i de tomme felter.

Afslutning

Hæng plakaten op et synligt sted i klassen som en påmindelse om jeres fælles værdier. Brug den evt. som udgangspunkt for fremtidige samtaler om trivsel og samarbejde.

